

Registrator Skogsstyrelsen
registrator@skogsstyrelsen.se

SCA:s synpunkter på Skogsstyrelsens remiss *Hyggesfritt Skogsbruk Dnr 2020/3733*

SCA Skog tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på föreslagen definition på termen Hyggesfritt skogsbruk. SCA anser att Skogsstyrelsens arbetssätt för att ta fram en ny definition på begreppet hyggesfritt varit bra. Vidare uppskattas exempelvis kommunikationen på hemsidan kring remissen, med svar på några viktiga frågor.

Vi utvecklar följande sammanfattande under respektive rubrik.

- Även om en definition tas fram kvarstår många frågetecken kring hyggesfritt som skogsbruksmetod.
- Risker med hyggesfritt bör studeras och beaktas ingående. Risker för skador, sänkt produktion eller misslyckad föryngring måste studeras och informeras om för de skogsägare som önskar pröva metoden.
- Större luckor än 0.25 ha bör kunna tillåtas. Vi förordar luckstorlek på max 0.5 hektar i norra Sverige och för tall generellt.
- Hyggesfritt bör även kunna användas för kombinerade mål, inte bara PG-skogar.
- Kravet att ställa ytterligare minst 25 hänsynsträd per hektar påverkar produktionen alltför mycket , och även svårt att tillämpa praktiskt.
- Behovet av markberedning i vissa bestånd bör lyftas fram tydligare

Hyggesfritt – ett brett begrepp och fortfarande en oprövad metod

SCA anser att det finns ett behov av att definiera alternativ till trakthyggesbruk, och är därför i grunden positiva till att försök görs för att ta fram en definition. I ett nationellt perspektiv kan det vara angeläget med en större bredd av skogsbrukssystem, vilket är

ett skäl för att utveckla hyggesfria metoder. Tidigare praktiska erfarenheter har dock visat på svårigheterna att kombinera förnygring och hög skogsproduktion, i synnerhet för skogar som domineras av pionjärträdsdrag som tall och björk. Det finns därför en skyldighet för Skogsstyrelsen att vara transparent gentemot skogsägaren kring risker, vad man vet eller inte vet om hur väl metoden fungerar etc. I fel bestånd kan man riskera mycket dålig förnygring, stormfällningar, granbarkborreskador eller alltför dålig förnygring, vilket innebär kostnader och minskade intäkter för skogsägaren.

Den föreslagna definitionen kan i stort fungera för att skilja ut skogsbruksmetoden (-metoderna) mot trakthyggesbruk, men vi vill betona att bara för att det finns en definition betyder det inte att metoden på något sätt är vetenskapligt förankrad eller praktiskt beprövad. Vi anser att det är viktigt att detta framgår tydligt vid rapportering av utfallet av remissen, och i de fall skötselriktlinjer tas fram för skogsägare. Vidare är det angeläget att uppföljningar av begreppet såväl vetenskapliga som mer praktiskt inriktade försök, inte görs för snävt och endast inom den definition som antas. Exempelvis är det angeläget att studera hur stora luckor ska tillåtas vara (även större än definitionen anger), och dess påverkan på förnygringsresultat, skogsproduktion, upplevelse, inverkan på andra nyttor i en bredare kontext, risker för skador, negativ miljöpåverkan etc.

Hyggesfritt – stora skillnader i landet, något större luckor kan tillåtas i t.ex. norra Sverige

SCA anser att begreppet definieras väl snävt, exempelvis vad gäller krav på högsta luckstorlek. En större luckstorlek borde kunna tillåtas i norra Sverige, exempelvis 0.5 ha. Denna sammanfaller för övrigt med gräns för krav på anmälan. Naturgivna förutsättningar att arbeta med hyggesfritt, liksom behov av hyggesfritt för att uppnå andra mål varierar stort inom landet. I miljöer som frekventeras sällan kan önskvärd/acceptabel luckstorlek tillåtas vara större än 0.25 ha – något som är centralt för att få en acceptabel förnygring av pionjärträdsdrag som tall och björk. En generell övre gräns för 0.5 hektar för tall bör övervägas. Ett intervall (max 0.25-0.5 ha) kan vara ett alternativ, där lägre luckstorlek är önskvärd där det finns särskilda skäl till anpassningar, till exempel friluftsskogar nära tätorter.

Hyggesfritt – olyckligt att det endast avgränsas till produktionsskog (PG)

SCA anser att definitionen även bör omfatta till exempel kombinerade mål. Syftet med bestånd som klassas som kombinerade mål är ofta likartat eller samma som hyggesfritt. Det behöver däremot inte betyda att de per automatik uppfyller definitionen för hyggesfritt.

För många hänsynsträd ska lämnas

Minst 25 hänsynsträd per hektar skall lämnas, utöver hänsyn. Detta kommer att ha mycket stor negativ inverkan på etablering och produktionsmöjligheter. SCA anser att detta är ett alltför stelbent krav. I praktiken kommer lämpliga träd att lämna variera i både tid och rum. Dessutom kommer det att vara svårt för de som ska utföra huggningarna att skilja på vad som är miljöträd eller ej. Vi anser att det är viktigare att utveckla generella hänsynen i samband med att metoden tillämpas, och att inget krav på ett särskilt antal miljöträd ställs. Tvingande träd kommer ändå att lämnas, exempelvis naturvärde träd.

Markberedning ofta nödvändigt även med hyggesfria metoder

SCA anser att det tydligare måste lyftas fram att markberedning kan vara nödvändigt för att uppnå kraven på godtagbar föryngring. Annars är risken stor att det endast blir dåliga föryngringar samt en övervikt av föryngring av sekundärträds slag som gran. En granifiering kommer även att påverka andra faktorer negativt, som upplevelsevärden.

Alltför invecklade krav på skärmställningar

Kraven för att avveckla skärmar är alltför invecklade. I praktiken kommer en stor andel av träden blåsa ner (ca 30% är en vanlig siffra i mogen skog). Detta gör att avvecklingen kommer att behöva ske stegvis och mer flexibelt. Potential till godkänd föryngring måste väga tyngre än att låsa fast vid för många tillfällen. Alltför stelbenta regler kommer att verka hämmande på skogsägarens vilja.

En metod som kanthuggning riskerar att bli snuttifierad med så små luckstorlekar som 0.25 ha. Minst 0.5 ha bör tillåtas för de markägare som önskar tillämpa detta.

Med vänlig hälsning

Ola Kårén
Chef Stab Verksamhetsutveckling Skog och Skötsel

SCA Skog AB